

Compliance – vocabulary

Compliance, governance, ethics, ESG, CSR

Dawid Mrowiec, B-secure

Kraków 2024r.

W „Compliance – vocabulary” znajdziesz zestaw ponad 850 słówek i zwrotów związanych z szeroko pojętym zarządzaniem ryzykiem braku zgodności (compliance) oraz tematami jak: ład organizacyjny, etyka, sygnaliści, CSR i ESG.

Niniejsza publikacja jest już trzecim „obszarowym” (tematycznym) rozszerzeniem „Risk management – vocabulary”, poświęconego szeroko rozumianemu zarządzaniu ryzykiem. Wspomnianą publikację bazową, jak i kolejne zestawy słówek z zakresu innych specjalistycznych obszarów zarządzania bezpieczeństwem organizacji znajdziesz na blogu: <https://bezpieczenstwobiznesu.com.pl>

Słówka przedstawione są w formie angielsko-polskiej, niemniej jeśli chcesz w prosty sposób sprawdzić odwrotne tłumaczenie, wystarczy, że zastosujesz skrót CTRL + F i skorzystasz z opcji wyszukiwania – wpisując interesujące Cię hasło po polsku.

Więcej o bezpieczeństwie w biznesie znajdziesz na: <https://bezpieczenstwobiznesu.com.pl>

A

abuse – łamanie (np. praw człowieka, przyjętych zasad)

abuse of dominant position – nadużywanie pozycji dominującej

abuse of functions – nadużycie stanowiska (władzy)

accepting – akceptowanie

accountable – odpowiedzialny (gdy ktoś przyjmuje odpowiedzialność za coś i jest gotów na przyjęcie krytyki), zrozumiały

accuser – oskarżyciel

act – ustawa

act on consumer credit – ustawa o kredytach konsumenckich

active bribery – korupcja czynna

ad hoc – przypadkowy, nieplanowany

advice on sth – porada w jakimś zakresie

aftermath – następstwo, skutek (czegoś)

alibi – alibi

allegation – domniemanie

alleged – rzekomy, domniemany

amendment – poprawka

American Accounting Organization (AAA) – Amerykańska Organizacja Księgowych

American Institute of Certified Public Accountants (AICPA) – Amerykański Instytut Certyfikowanych Księgowych

amnesty – amnestia

Amnesty International – Amnesty International (międzynarodowa organizacja walcząca o prawa człowieka)

analysis of consequences – analiza konsekwencji

analytical skill – zdolności analityczne, biegłość analityczna

annulment – unieważnienie

antiboycott laws – przepisy antybojkotowe

anti-bribery compliance function – funkcja zgodności z przepisami antykorupcyjnymi

anti-corruption law – prawo antykorupcyjne

anti-harassment policy – polityka przeciwdziałania molestowaniu

anti-money laundering (AML) – przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy

antitrust – antytrustowy, antymonopolowy

antitrust authorities – organy antymonopolowe

antitrust legislation – ustawy antymonopolowe

appeal – apelacja, odwołanie
appeal court (also: appeals court) – sąd apelacyjny
applicable – mający zastosowanie, ważny (w danym kontekście/ sytuacji)
approval – akceptacja, zgoda
arbitrator – arbiter
arrest – areszt
assertion – zapewnienie (audyt)
assessment – ocena, opinia
associated person – osoba powiązana
Association of British Insurers (ABI) – Stowarzyszenie Brytyjskich Ubezpieczycieli
attend business team meetings – uczęszczać na spotkania zespołu biznesowego
attention to detail – drobiazgowość, zwracanie uwagi na szczegóły
attestation – poświadczenie, zaświadczenie (o niepodważalnej prawdziwości czegoś)
audit – audyt
authoritarianism – ustrój autorytarny
authorities – władze
autonomy – autonomia, niezależność
awareness – wiedza, znajomość (o czymś, czegoś)
axiology – aksjologia (nauka o wartościach, dział filozofii)

B

backdating scheme – schemat (metoda) datowania wstecznego
bail – kaucja, zwolnienie za kaucją
balance of payments – bilans płatniczy
bar – adwokatura, palestra
barmen – człowiek palestry/ adwokatury
barrister – adwokat, obrońca (UK)
Basel Committee on Banking Supervision (BCBS) – Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego
behind schedule – po czasie, opóźnione
beneficiaries – beneficjent
best practices – najlepsze praktyki, dobre praktyki
bid rigging – fałszowanie ofert
bill of lading – list przewozowy, konosament
binding – wiążący

black market peso exchange – wsparcie czarnego rynku wymiany walut
blacklist – czarna lista (lista niepożądanych podmiotów/osób)
board composition – skład zarządu
boundary – granica
boycott – bojkot
bribe – łapówka
bribery – przekupstwo, łapówkarstwo, łapownictwo
Bribery Act (UK) – ustawa o korupcji (Wlk. Brytania)
bribery in the private sector – korupcja w sektorze prywatnym
bribery of national public officials – przekupstwo krajowych urzędników państwowych
brief – akta, streszczenie sprawy
business challenges – wyzwania biznesowe
business disputes – spory biznesowe
business ethics – etyka w biznesie
business judgement rule – reguła biznesowej oceny sytuacji
business partner screening – ocen wiarygodności partnerów biznesowych
business risk – ryzyko biznesowe
business strategy – strategia biznesowa

C

canon – norma, reguła
capital gains tax – podatek od zysków kapitałowych
card not present (fraud) (CNP) – (przestępstwo) kartowe na odległość („zdalne”)
cargo – ładunek
case law – prawo precedensowe
Central Anti-Corruption Bureau – Centralne Biuro Antykorupcyjne (CBA)
central bank digital currency (CBDC) – waluta cyfrowa
Central Register and Information on Economic Activity – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEiDG)
charity – dobroczynność, działalność charytatywna
charter – statut, karta praw
chief commissioner – główny komisarz
Chief Compliance Officer (CCO) – osoba stojąca na czele komórki/departamentu zgodności
civil and political rights – prawa obywatelskie i polityczne
civil law – prawo cywilne

classifying clauses in standard agreements as abusive – klasyfikowanie klauzul w standardowych umowach jako abuzywne (stanowiące nadużycie)

client complaints – skargi klientów

client risk – ryzyko klienta

clientelism – klientelizm

climate change mitigation and adaptation – łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich

code of conduct – sposób postępowania, kodeks postępowania

code of ethics – kodeks etyki

codification – kodyfikacja

Combating the Financing of Terrorism (CFT) – przeciwdziałanie/zwalczanie finansowania terroryzmu

commerce – handel

Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) – Komitet Organizacji Sponsorujących Komisję Treadway'a

Commodity Futures Trading Commission (CFTC) – Komisja Obrotu Towarowymi Kontraktami Terminowymi

Common Consolidated Corporate Tax Base (CCCTB) – Wspólna Skonsolidowana Podstawa Opodatkowania Osób Prawnych

common good – dobro wspólne

common law – prawo zwyczajowe

Common Reporting Standard (CRS) – Wspólny Standard Raportowania Informacji Finansowej

community – społeczność

company objectives – cele firmy

competition – konkurencja

competitor – rywal

complaint – skarga

complex – skomplikowany

compliance – zgodność (z normami/regułami/ zasadami), przestrzeganie (np. normy), potocznie także zarządzanie ryzykiem braku zgodności

compliance analyst – analityk ds. zgodności/ compliance

compliance burden (regulatory burden) – koszty regulacji, obciążenia związane ze spełnieniem wymagań regulacyjnych

compliance chart – karta zgodności

compliance coordinator – koordynator ds. zgodności/ compliance

compliance culture – kultura zgodności

compliance defense – obrona poprzez zgodność (uwzględnianie rozwiązań compliance jako okoliczności łagodzącej lub wyłączającej odpowiedzialność)

compliance function – funkcja zgodności

compliance management framework – struktura ramowa zarządzania ryzykiem braku zgodności

Compliance Management System (CMS) – System Zarządzania Ryzykiem Braku Zgodności

compliance needs – potrzeby w zakresie zgodności

compliance obligations – obowiązki w zakresie zgodności

compliance officer – oficer ds. zgodności/ compliance

compliance program – program zgodności

compliance risk – ryzyko braku zgodności, ryzyko związane z niespełnieniem wymagań

compliance specialist – specjalista ds. zgodności/ compliance

compliance team – zespół ds. zgodności

Compliance Week – tydzień zgodności (inicjatywa mająca promować w organizacji tematykę compliance)

comply or explain – przestrzegaj lub wyjaśnij (zasada dotycząca spółek giełdowych)

comprehensive assessment – całościowa ocena

compulsion – przymus (wewnętrzny), impuls (do czegoś)

compulsory – obowiązkowy, obligatoryjny

concealment – ukrywanie, skrywanie

concession – koncesja

conditions of work and social protection – warunki pracy i ochrona socjalna

conduct of undertakings – prowadzenie przedsiębiorstw

conduit company (also: letterbox company) – fałszywa firma

confidential channels for receiving reports – poufne kanały do przyjmowania zgłoszeń

confidentially – poufnie

conflict of commitment – konflikt zobowiązań (inaczej: konflikt interesów)

conflict of interest – konflikt interesów

conformity – zgodność, przystosowanie, dostosowanie

confusion – zamęt, nieporozumienie, dezorientacja

consensus – konsensus, zgoda

consequentialism – konsekwencjalizm (etyka)

consumer protection – ochrona konsumenta

contents – zawartość, treść

continuous monitoring – ciągle monitorowanie

contractors – przedsiębiorca, wykonawca, kontrahent

contractual – kontraktowy

control – kontrola, nadzór

conversations – rozmowy, konwersacje

conveyancing – przeniesienie tytułu własności

convincing – przekonujący, brzmiący prawdziwie

cooperation with authorities – współpraca z organami władzy

copyright – prawo autorskie; zastrzegać sobie prawo własności autorskiej do jakiegoś utworu

corporate citizenship – obywatelstwo korporacyjne, odpowiedzialność korporacyjna względem społeczeństwa

corporate culture – kultura organizacyjna

corporate governance – ład korporacyjny

corporate governance structure and policies – struktury i polityki odnoszące się do ładu organizacyjnego

corporate social responsibility (CSR) – społeczna odpowiedzialność firmy (organizacji)

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) – Dyrektywa ws. sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

corrective action – działania naprawcze

correspondence analysis (CA) – analiza odpowiedniości (metoda statystyczna)

corruption – korupcja

corruption offences – przestępstwa korupcyjne

Corruption Perceptions Index (CPI) – Wskaźnik Postrzegania Korupcji

corruption risks – ryzyka korupcyjne

Court of Justice – Trybunał Sprawiedliwości

creating report – tworzenie raportu

credential theft – kradzież danych logowania

credibility – wiarygodność

credit score – ocena kredytowa, historia kredytowa

crime – przestępstwo

criminal – przestępca

criteria – kryteria

credit card fraud – przestępstwa kartowe

credit freeze – zamrażanie historii kredytowej

credit reference agency (CRA) (also: credit bureau) – wywiadownia gospodarcza

crime against humanity – zbrodnie przeciw ludzkości

cronyism – kumoterstwo

cryptocurrency – kryptowaluta

CSR disclosure – ujawnianie informacji (raportowanie) na temat CSR
culpability – wina (czyjaś), karygodność (postępk), naganność
custom – zwyczaj
customer due diligence (CDD) – należyta staranność wobec klienta
customs and import process – proces celny i importowy
cybercrime – cyberprzestępczość, przestępczość komputerowa
cybersecurity – cyberbezpieczeństwo, bezpieczeństwo w sieci (zob. więcej: słownik „[Informaton security and cybersecurity](#)”)
cynicism – cynizm (jako szkoła filozoficzna oraz przekonanie/postawa)

D

damages – odszkodowanie (za poniesione szkody)
data security standards – standardy ochrony danych
dawn raids – naloty o świcie (rodzaj niezapowiedzianej kontroli prowadzonej przez upoważnione organy)
debarred – wykluczony z udziału
deceit – fałsz, oszustwo, nieuczciwość
decency – przyzwoitość
decent – przyzwoity
defamation – szkalowanie, oczernianie (kogoś)
defendant – podsądny, oskarżony, pozwany
defender – obrońca
degree – stopień
deferred prosecution agreements (also: non-prosecution agreements) – ugody z organami ścigania, umowy o nieściganiu
degeneracy – upadek (moralny)
deliberation – rozważania, zastanawianie się
deontology – deontologia (etyka powinności)
Department of Justice (DOJ) – Departament Sprawiedliwości (USA)
detailed questionnaire – szczegółowy kwestionariusz
detection – detekcja, dostrzeżenie, odkrywanie, zauważanie (czegoś)
detrimental conduct – zachowanie powodujące szkodę, działanie odwetowe (domyślnie jeśli dotyczy kontekstu whistleblowingu)
developing and maintaining relationships – budowanie i utrzymywanie relacji
dictatorship – dyktatura
digital ethics – etyka dotycząca sfery cyfrowej

dignity – godność
dilemma – dylemat
diligence – gorliwość, pilność, staranność, sumienność
diligent – pilny, staranny, sumienny
diplomatic – dyplomatyczny (o służbie oraz zachowaniu)
directive – dyrektywa
disability – niepełnosprawność, niezdolność (do czegoś)
disciplinary action – działania dyscyplinarne
disclosure – ujawnienie, rozgłoszenie (tajemnicy, poufnej informacji)
discreet – dyskretny
disparity – nierówność, dysproporcja
dissonance – dysonans, rozdzźwięk
distributive justice – sprawiedliwość dystrybucyjna
distributors – dystrybutorzy
diversity – różnorodność, różnorodność
diversity charter – karta różnorodności
doctrine – doktryna
documentation review process – proces przeglądu dokumentacji
Dodd-Frank Act (Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act) – ustawa Dodd-Franka
due diligence programme – program należytej staranności
due process – właściwy proces/ procedura (prawna)
duty – cło, opłata
duty of cooperation – obowiązek współpracy

E

eco-friendly – ekologiczny
economic extortion – wyłudzenia gospodarcze
economic sanctions – sankcje gospodarcze
egalitarian – egalitarny; egalitaryzm
elder abuse – oszustwa osób starszych (oszustwo „na wnuczka”)
embargo – embargo
embezzlement – sprzeniewierzenie
emerging – rozwijający się, wschodzący
empathic – empatyczny, wrażliwy, pełen zrozumienia

employment and employment relationships – zatrudnienie i stosunki pracy
enforcement – wprowadzanie w życie, egzekwowanie
enhanced due diligence (EDD) – rozszerzona należyta staranność
equal opportunities employer – pracodawca zapewniający równe traktowanie
equal opportunity – równe szanse
equality – równość
ethical analysis – analiza etyczna
ethical audit – audyt etyczny
ethical considerations – rozważania etyczne, względy etyczne
ethical dilemmas – dylematy etyczne
ethical relativism – relatywizm etyczny
ethics – etyka
Ethics & Compliance Initiative (ECI) – Inicjatywa na rzecz etyki i zgodności
ethics officer – ombudsman, rzecznik ds. etyki
ethics program – program etyczny
ethos – etos
European Bank Authority (EBA) – Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB)
European Business Ethics Network – Europejska Sieć Etyki Biznesu
European Central Bank (ECB) – Europejski Bank Centralny (EBC)
European Court of Human Rights (ECHR) – Europejski Trybunał Praw Człowieka (ETPC)
European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych
European Securities and Markets Authority (ESMA) – Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych
European Sustainability Reporting Standards (ESRS) – Europejskie Standardy Sprawozdawczości w zakresie Zrównoważonego Rozwoju
European System of Financial Supervision (ESFS) – Europejski System Nadzoru Finansowego
evidence – dowód, dowody
exact – dokładny
excessive – nadmierny
executive branch – władza wykonawcza
explicitly – wyraźnie, jawnie
express contract – umowa, której warunki zostały jasno określone przez strony
external audit – audyt zewnętrzny
external compliance risk factors – zewnętrzne czynniki ryzyka braku zgodności

external corporate governance controls – zewnętrzne środki kontrolne odnoszące się do ładu korporacyjnego

external notifications – zgłoszenie zewnętrzne

extraordinary remedies – nadzwyczajne środki zaradcze

F

facilitation payment – płatność przyspieszająca tok spraw, dozwolone płatności na rzecz funkcjonariuszy publicznych

factory – fabryka

fair competition – uczciwa konkurencja

fair marketing – uczciwy marketing

fair use – dozwolony użytek (własności intelektualnej)

fake – fałszywy

fake news – nieprawdziwe informacje (informacje celowo zmanipulowane)

False Claims Act (FCA) – ustawa o fałszywych roszczeniach

false positives – fałszywy alarm, wynik fałszywie dodatni (uznanie czegoś za prawdziwe, gdy tak naprawdę jest nieprawdziwe)

false reports – fałszywy raport, fałszywe zgłoszenie

fault – wina, wada, błąd

Federal Trade Commission (FTC) – Federalna Komisja Handlu (FTC)

feud – spór, waśń, wojna

fictitious – fikcyjny

filing – segregowanie (dokumentów)

Financial Action Task Force (FATF) – Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy

financial analysis – analiza finansowa

financial and operating results of the company – finansowe i operacyjne wyniki firmy

financial backgrounds – tło finansowe

financial crime – przestępczość finansowa

financial crime prevention – przeciwdziałanie przestępczości finansowej

financial fraud trends – trendy dotyczące nadużyć finansowych

Financial Industry Regulatory Authority (FINRA) – Organ Regulacyjny Branży Finansowej (amerykańska prywatna organizacja o charakterze samoregulacyjnym)

financial institutions – instytucja finansowe

Financial Ombudsman – Rzecznik Finansowy

Financial Stability Board (FSB) – Rada Stabilności Finansowej

forcible – przymusowy

Foreign Corrupt Practices Act (FCPA) – Ustawa o Zagranicznych Praktykach Korupcyjnych
foreign financial institution – zagraniczna instytucja finansowa
foreign official – zagraniczny urzędnik
foreseeable risk factors – dające się przewidzieć czynniki ryzyka
form – formularz, wzór dokumentu
forms of retaliation against whistleblowers – formy działań odwetowych w stosunku do sygnalistów
fraud – oszustwo; oszust, naciągacz
fraud awareness – świadomość dotycząca problematyki nadużyć
fraud prevention – przeciwdziałanie nadużyciom
fraud risk assessment – ocena ryzyka nadużyć (finansowych)
fraud triangle – trójkąt nadużyć (teoria)
free rider problem – efekt gapowicza, efekt wolnego jeźdźca
free trade agreement – umowa o wolnym handlu
freeze funds – zamrożenie funduszy
freezing of all funds – zamrożenie wszystkich funduszy
French Anti-Corruption Agency (AFA) – Francuska Agencja Antykorupcyjna
fringe benefits – dodatkowa korzyść (uzyskiwana oprócz wypłaty)
functional reporting lines – funkcjonalne linie raportowania

G

gender discrimination – dyskryminacja ze względu na płeć
general assembly – zgromadzenie ogólne
general counsel – główny prawnik, główny radca prawny (w firmie)
General Data Protection Regulation (GDPR) – Ogólne Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych (RODO)
General Inspector of Financial Information (GIFI) – Generalny Inspektor Informacji Finansowej (GIIF)
genuine – autentyczny, faktyczny, prawdziwy
get-out clause – klauzula wyłączenia, klauzula wyjścia (z traktatu itp.)
giving – dawanie, wręczenie
good faith – dobra wiara, dobre intencje
good governance – zasady dobrego zarządzania
Governance, Risk and Compliance (GRC) – nadzór, ryzyko i zgodność z przepisami (koncepcja integracyjna z obszaru zarządzania ryzykiem w organizacji)
governing body – organ zarządzający

gratuity – napiwek, nagroda, bonus (potoczenie o łapówce)

greed – chciwość

greenwashing – zielone kłamstwo, ekokłamstwo, „ekościema” (wprowadzanie w błąd odnośnie podejmowania przez organizację działań na rzecz ochrony środowiska)

grey areas – szara strefa, niejasna sytuacja, niezbadany teren

grievance – zażalenie, skarga

guidelines – wytyczne, reguły

guilt – wina, poczucie winy

H

hard law – twarde prawo, obowiązujące przepisy prawa

Head of the Public Procurement (UZP) – Urząd Zamówień Publicznych

health and safety at work – bezpieczeństwo i higiena pracy

Health and Safety Executive (HSE) – inspektor BHP (UK)

high risk clients – klienci wysokiego ryzyka

high-profile – bardzo słynny, szeroko znany

hotline – gorąca linia (określenie wewnętrznego kanału do zgłaszania nadużyć/kanału dla sygnalistów)

HR compliance – zgodność/ zarządzanie ryzykiem braku zgodności odnoszące się do obszaru zasobów ludzkich

human error – błąd ludzki

I

identification of legal issues – identyfikacja kwestii prawnych

identity – tożsamość

illegal – nielegalny

illicit enrichment – nielegalne wzbogacenie się

imitation – imitacja

immense – ogromny, wielki

immutable – niezmienny

impact on sth – wpływ na coś

impartially – bezstronnie

imperative – konieczność, powinność, imperatyw

implement the compliance standards – wdrażanie standardów compliance

implied – dorozumiany

impractical – niepraktyczny
in a jam – w potrzasku, w tarapatkach
in breach of sth – naruszający coś, łamiący (prawo)
in keeping with sth – zgodnie z czymś
in line with sth – zgodnie z czymś
inner – wewnętrzny
innocence – niewinność
in response – w odpowiedzi
incapacitated – obezwładniony, pozbawiony zdolności prawnej, ubezwłasnowolniony
inclusion – włączenie, inkluzja
independent opinion – niezależna opinia
indication – wskazówka, oznaka
inducement – zachęta
industry regulations – regulacje branżowe
informed decision – decyzja podjęta z pełną świadomością sytuacji
intention – zamiar
infringement – naruszenie, pogwałcenie (np. niezależności, wolności)
in-house lawyer – prawnik wewnątrzzakładowy, adwokat wewnętrzny
initial and informal research – wstępne i nieformalne badanie
insider trading – wykorzystywanie informacji wewnętrznych (poufnych) do obrotu papierami wartościowymi
Institute of Internal Auditors (IIA) – Instytut Audytorów Wewnętrznych
institutional investors – inwestorzy instytucjonalni
instructions – instrukcje
Insurance Guarantee Fund – Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (UFG)
integration – integracja (pranych pieniędzy)
integrity – uczciwość, prawość, integralność
intellectual property – własność intelektualna
International Criminal Police Organization (INTERPOL) – Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnej
intellectual property theft – kradzież własności intelektualnej
intellectual property infringement – naruszenie własności intelektualnej
internal audit – audyt wewnętrzny
internal control – kontrola wewnętrzna
internal control system (ICS) – wewnętrzny system kontroli

internal corporate governance controls – wewnętrzne środki kontrolne odnoszące się do ładu korporacyjnego

internal investigations – wewnętrzne postępowanie wyjaśniające

internal notifications – zgłoszenie wewnętrzne

International Financial Reporting Standards (IFRS) – Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej

International Monetary Fund (IMF) – Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW)

International Organization of Insurance Supervisors (IAIS) – Międzynarodowe Stowarzyszenie Nadzorów Ubezpieczeniowych

International Organization of Securities Commissions (IOSCO) – Międzynarodowa Organizacja Komisji Papierów Wartościowych

intimidation – zastraszenie

investigator – oficer śledczy, śledczy

invoice kickbacks – nielegalne prowizje (łapówki) od faktur

involuntarily – mimowolnie, mimo czyjejś woli

irregularities – nieprawidłowości

IT data analysis – analiza danych informatycznych

J

joint (dual) audit – audyt przeprowadzany przez dwie niezależne współpracujące firmy audytorskie

judge – sędzia

jurisdiction – jurysdykcja, obszar obowiązywania danego prawa

justice – sędzia (UK), sędzia Sądu Najwyższego (US)

justification for sth – uzasadnienie czegoś, usprawiedliwienie

jury – jury, ława przysięgłych

justice – sprawiedliwość

K

know your customer (KYC) – poznaj swojego klienta

know your partner (KYP) – poznaj swojego partnera

L

labour practices – praktyki związane z pracą

laundering of proceeds of crime – pranie dochodów z działalności przestępczej

law of the land – prawo obowiązujące w danym państwie (na danym obszarze)

lawfulness – zgodność z prawem
layering – maskowanie
legacy – spuścizna
legal aid – pomoc prawna
legal business structures (LBS) – legalne struktury biznesowe
legal compliance – zapewnienie zgodności z normami prawa (wąskie ujęcie tematyki zgodności)
legal personality – osobowość prawna
legal protection – ochrona prawna
legal risk management – zarządzanie ryzykiem prawnym
legalese – żargon prawniczy
legislation – ustawodawstwo
legislature – zgomadzenie ustawodawcze
legit – czysty, legalny (np. interes)
leniency – łagodność, pobłażliwość, wyrozumiałość (instytucja prawa konkurencji polegająca na łagodzeniu kar)
less likely – mniej prawdopodobny/ realny
lessons learned – wyciągnięte wnioski, doświadczenia wyciągnięte z przeszłych działań
letter of the law – litera prawa, literalne rozumienie przepisów
liability – odpowiedzialność (za coś), odpowiedzialność prawna, zobowiązanie
limited trust – ograniczone zaufanie
listed companies – przedsiębiorstwa notowane na giełdzie, spółki notowane na giełdzie
litigation – pozew sądowy
lobbying (also: lobbyism) – lobbing
loophole – luka, kruczek (prawny)

M

majority – większość
majority shareholder – akcjonariusz większościowy
make-up of sth – skład czegoś
malpractice – nadużycia, zaniedbanie
management by values – zarządzanie przez wartości
manuals – podręczniki
manufacturers – producenci, wytwórcy
market abuse – nadużycia na rynku

Market Abuse Directive (MAD) – Dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku UE
market conduct – opinia rynkowa, zachowanie na rynku
Markets in Financial Instruments Directive (MiFID) – Dyrektywa (UE) dotycząca rynku instrumentów i produktów finansowych
Markets in Financial Instruments Regulation (MIFIR) – Regulacja rynków instrumentów finansowych
merchant – handlowy; handlarz, kupiec
merger control – kontrola fuzji
Minimum Standard Screening – minimalny standard kontroli (badania)
minimum standards – minimalne standardy
minority – mniejszość
minority stockholder – akcjonariusz mniejszościowy
misappropriation – malwersacja, sprzeniewierzenie
misconduct – niewłaściwe postępowanie, działanie na czyjąś szkodę
misdeed – występki, zły uczynek
misselling – nieuczciwa sprzedaż
mistrust – nieufność, niedowierzenie; nie dowierzać, podejrzewać
mitigation factor – czynnik łagodzący
mobbing – mobbing, mobbingowanie, mobbowanie
mobile payment app – aplikacja do obsługi płatności mobilnych
mock – udawany
modern slavery – współczesne niewolnictwo
money laundering – pranie (brudnych) pieniędzy
money laundering reporting officer (MLRO) – oficer ds. raportowania przypadków prania pieniędzy
money laundering risk – ryzyko prania (brudnych) pieniędzy
moral – moralny
moral choice – wybór moralny
moral compass – kompas moralny
moral courage – odwaga cywilna
moral decision making – podejmowanie moralnych decyzji
moral economy – ekonomia moralna
moral fibre (also: moral backbone) – kręgosłup moralny
moral hazard – pokusa nadużycia
moral hubris – moralna pycha

moral imagination – wyobraźnia moralna
moral obligation – obowiązek moralny
moral reasoning – rozumowanie moralne
morality – moralność
morally – moralnie
morals – moralność, zasady moralne

N

naive relativism – naiwny relatywizm
National Business Registry Number – REGON (Rejestr Gospodarki Narodowej)
National Court Registry (also: Polish Company Register) – Krajowy Rejestr Sądowy (KRS)
National Money Laundering/Terrorist Financing Risk Assessment (NRA) – Krajowa ocena ryzyka prania pieniędzy/finansowania terroryzmu
National Revenue Administration (NRA) – Krajowa Administracja Skarbowa (KAS)
national sanction list – narodowa lista sankcyjna
nepotism – nepotyzm
noncompliance – niezgodność, brak zgodności (rozumiane dość ogólnie)
noncompliance costs – koszty niedopasowania, koszty niezgodności
nonconformity – niezgodność, brak zgodności (rozumiane jako odchylenie od przyjętej normy, konkretnego punktu, wymogu)
non-delivery – niedostarczenie (produktu, zobowiązania)
non-discrimination law – prawo antydyskryminacyjne
notary – notariusz
notification to the authority – zgłoszenie do organu nadzorczego

O

oath – przysięga
obedience to authority – posłuszeństwo wobec władzy/autorytetu
obligation – obowiązek, zobowiązanie
obstruction of justice – utrudnianie działań wymiaru sprawiedliwości, utrudnianie śledztwa
offering – oferowanie
Office of Competition and Consumer Protection – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK)
Office of Foreign Assets Control (OFAC) – Biuro ds. Kontroli Aktywów Zagranicznych
official – urzędnik

open door policy – polityka otwartych drzwi
opportunity – możliwości, szanse
optimizing risk metrics – optymalizacja wskaźników ryzyka
oral testimonies – zeznania ustne
organised crime – przestępczość zorganizowana
orientation meeting – spotkanie zapoznawcze (rodzaj wprowadzenia dla nowych pracowników)
out-of-court settlement – pozasądowe rozstrzygnięcie sporu
overall – ogólny

P

paralegal – asystent prawny
pardon – ułaskawić, darować
passive bribery – korupcja bierna
patent pending – zgłoszono do urzędu patentowego
Payment Card Industry Data Security Standard (PCI DSS) – norma bezpieczeństwa Payment Card Industry Security Standards Council
Payment Error Rate Measurement (PERM) – pomiar wskaźnika błędów płatności (PERM)
penalty – kara
penalty clause – klauzula o karach umownych
permissible – dozwolony
perpetrator – przestępca, sprawca
personal data protection – ochrona danych osobowych (zob. więcej: słownik „[Protection of personal data and privacy](#)”)
persuasive – przekonujący, wymowny
placement – lokowanie (pranych pieniędzy)
plurality – pluralizm
policies – polityki
Polish Chamber of Insurance – Polska Izba Ubezpieczeń (PIU)
Polish Financial Supervision Authority (PFSA) – Komisja Nadzoru Finansowego (KNF)
Politically Exposed Person (PEP) – osoba eksponowana politycznie
Port State Control (PSC) – dyrektywa o opodatkowaniu spółek dominujących i zależnych
power of attorney (POA) – pełnomocnictwo
practices infringing collective consumer interests – praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów
practices restricting competition – praktyki ograniczające konkurencję

pragmatic – pragmatyczny
preamble – preambuła, wstęp
pre-check – wstępna ewaluacja
predatory borrowing – wyłudzenie kredytu
predatory lending – agresywna sprzedaż kredytów
preliminary investigation – wstępne dochodzenie, postępowanie przygotowawcze
President of Personal Data Protection Office – Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO)
pressure – presja
prevention – prewencja, przeciwdziałanie
prevention of pollution – zapobieganie zanieczyszczeniom
principal agent theory – teoria agencji (teoria pryncypała-agenta)
principle – reguła, zasada
principle of impartiality – zasad bezstronności (niezależności)
principles – zasady
prison sentence – wyrok więzienia
proactive – proaktywny, zapobiegliwy, prewencyjny, przejawiający inicjatywę
product risk (customer complaints) – ryzyko produktowe (powiązane zwykle ze skargami klientów)
professional judgement – ocena ekspercka
promising – obiecywanie; obiecujący
proposal – propozycja, wniosek
prosecutor – oskarżyciel, prokurator
prospective – potencjalny, spodziewany
protection of confidential information – ochrona poufnych informacji
protection of fair consumer interests – ochrona interesów konsumentów
protection of human rights – ochrona praw człowieka
provide advice – udzielać porady, służyć radą
provide recommendations – przedstawić rekomendacje/ zalecenia
Provincial Inspector of Commercial Inspection – Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
provision – postanowienie, warunek
psyche – psychika
public disclosures – ujawnienie publiczne
public good – dobro publiczne
public official – urzędnik państwowy, urzędnik publiczny

purchasing regulations – regulacje dotyczące zakupów

Q

qualifications – kwalifikacje

qualifying – odpowiedni (w danym kontekście), do którego coś ma zastosowanie

R

rationalization – racjonalizacja

reasonable assurance – uzasadniona pewność, wystarczająca pewność

recommendations – rekomendacje, zalecenia

red flags – sygnały ostrzegawcze

refugee – uchodźca

Regulation on Market Abuse (MAR) – Rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku (MAR)

regulations – regulacje, przepisy prawne, regulaminy

regulatory authority – organ regulacyjny

regulatory body – ciało nadzorujące, organ nadzorujący

regulatory compliance – zarządzanie ryzykiem braku zgodności skupione na regulacjach ustawowych (czyli na „twardych” regulacjach)

regulatory environment – otoczenie regulacyjne

regulatory framework – ramy regulacyjne

remediation actions – działania naprawcze

remuneration policy – polityka wynagrodzeń

reporting – raportowanie, informowanie

reputation – reputacja

requirement – wymaganie, żądanie, wymóg

resellers – sprzedawcy

resolving grievances – rozpatrywanie skarg pracowniczych

respect – szacunek

response to sth – odpowiedź na coś, reakcja

restoration of the environment and biodiversity – przywracanie środowiska naturalnego i bioróżnorodności

return on sustainability investment – zwrot z inwestycji w zrównoważony rozwój

rightful – prawny, legalny, prawowity

rights-based approach – podejście oparte na prawach (człowieka)

risk and control matrix (RCM) – macierz ryzyka i kontroli

risk assessments – ocena ryzyka

risk management – zarządzanie ryzykiem (zob. więcej: słownik [„Risk management”](#))

risk owner – właściciel ryzyka

rules – reguły

S

safe working environment – bezpieczne środowisko pracy

sanction risk – ryzyko sankcyjne

sanctions watchlists – listy podmiotów objętych sankcjami

Sarbanes-Oxley Act (SOX) – ustawa/prawo Sarbanesa-Oxleya

scope – zakres

scope of liability – zakres odpowiedzialności

screening – poddawać kontroli, sprawdzeniu, potoczenie „prześwietlać”

sealing the premises – plombowanie (zabezpieczenie) pomieszczeń

search – przeszukanie

securing of documents – zabezpieczanie dokumentów

Securities and Exchange Commission (SEC) – Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych i Giełd

self regulatory law – dobrowolnie przyjęte regulacje

self-incrimination – samooskarżenie się

self-regulation – samoregulacja

sensitive – poufny

Serious and Organised Crime Threat Assessment (SOCTA) – Ocena zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością

Serious Fraud Office (SFO) – Biuro ds. poważnych nadużyć finansowych (brytyjski organ ścigania)

Service Level Agreements (SLAs) – gwarantowany poziom świadczenia usługi

settlement – ugoda, porozumienie

shame – wstyd

shareholder – akcjonariusz

shareholder value model – model wartości dla akcjonariuszy

signatory – sygnatariusz, podpisujący umowę

SIM swap fraud – wykorzystanie duplikatu karty SIM do oszustwa

simulated inspections – symulowane kontrole

skim – ukrywać coś przed skarbówką

slander – oszczerstwo, zniesławienie
slavery – niewolnictwo
small print – ukryte warunki (umowy), potocznie „zapisane drobnym maczkiem”
smurfing – smerfowanie (rozbicie operacji finansowej na szereg mniejszych)
social capital – kapitał społeczny
social communication – komunikowanie społeczne
social contracts – umowy społeczne
social dialogue – dialog społeczny
social good – dobro społeczne
social media guidelines – wytyczne odnośnie do korzystania z portali społecznościowych
social norms – normy społeczne
social stigma theory – teoria naznaczenia społecznego
sole practitioner – prowadzący własną kancelarię adwokacką
soliciting – nagabywanie, nakłanianie
solicitor – adwokat (UK)
source of income – źródło przychodów
sponsoring – sponsoring, fundowanie (wydarzenia), sponsorowanie (akcji)
spot check – wrywkowa kontrola, niezapowiedziana kontrola (mająca na celu sprawdzenie, czy praca jest uczciwie i odpowiednio wykonywana)
squabble – sprzeczka
stable – stabilny
stakeholder – interesariusz
stakeholder value model – model wartości dla interesariuszy
standards – standardy
state capture – zawłaszczenie państwa
statement – oświadczenie
statute – ustawa
sticking point – kwestia sporna
strategic partnership with NGOs – partnerstwo strategiczne z organizacjami pozarządowymi
strategies – strategie
strengthening the transparency – poprawa przejrzystości
subprime – udzielanie kredytów poniżej standardów
subsidiary – filia, jednostka zależna
suppliers – dostawcy
supply chain – łańcuch dostaw

supranational – ponadnarodowy

Supreme Administrative Court – Naczelny Sąd Administracyjny (NSA)

Supreme Court (also: High Court) – Sąd Najwyższy

susceptible – podatny na coś (np. na chorobę, pochlebstwa), wrażliwy na coś

suspicion – podejrzenie, nieufność

Suspicious Activity Report (SAR) – raport o podejrzanej aktywności

suspicious transaction reports (STR) – raport o podejrzanym transakcjach

suspicious market conduct – podejrzanym zachowania rynkowe

sustainability – zrównoważony rozwój

Sustainable Development Goal (SDG) – Cele Zrównoważonego Rozwoju

sustainable resource use – zrównoważone wykorzystanie zasobów

sweetener – słodzik, łapówka, koperta

T

tariff – taryfa celna

tax avoidance – unikanie opodatkowania

tax carousel – karuzela podatkowa

tax compliance – zarządzanie zgodnością w obszarze podatków

tax evasion – uchylanie się od opodatkowania

tax saving – oszczędzanie podatkowe

terms – warunki (np. umowy), zasady

testimony – świadectwo, opinia (osoby)

theory of differential association – teoria skojarzeń różnicowych

third party attestation – weryfikacja (atestacja) przez stronę trzecią

third party due diligence – analiza partnera biznesowego

third-party risk profile – profil ryzyka trzeciej strony (zewnętrznego podmiotu)

tightness of controls – szczelność (ściśłość) systemu kontroli

to administer sth – zarządzać czymś

to affect sb – wpływać na kogoś

to allege sth – utrzymywać, że coś (niewłaściwego) miało miejsce

to analyze and present data – analizować i prezentować dane

to annul sth – unieważnić coś

to appeal – apelować, odwoływać się od decyzji, oddziaływać na coś, wpływać

to appoint sb – wyznaczyć kogoś, mianować

to assemble – stworzyć, utworzyć (grupę)

to be off the hook – nie musieć ponosić kary, potocznie uniknąć kary/reperkusji
to be on sb's case – być na czyimś tropie, zająć się kimś (np. przestępcą)
to better sth – ulepszyć coś
to bring sb to justice – postawić kogoś przed sądem, oddać w ręce sprawiedliwości
to build defences – zbudować obronę
to charge sb with sth – oskarżyć kogoś o coś
to circumvent sth – ominąć coś, obejść
to claim sth – twierdzić coś, utrzymywać
to class sth as sth – sklasyfikować coś jako coś
to collaborate – współpracować
to come at a cost – kosztować (kogoś), wymagać kosztów (nie być za darmo)
to commit sth – popełnić coś
to compensate sth – kompensować coś, równoważyć
to comply – dostosować się (do normy), wykonać (rozkaz, polecenie)
to comply with sth – zastosować się do czegoś, wypełnić coś (np. wymogi)
to conduct sth – przeprowadzić coś, wykonać
to consider sb to have done sth – uznawać, że ktoś coś zrobił
to consider sth – rozważyć coś
to consolidate sth – skonsolidować coś
to contain sth – zawierać coś
to contend that... – twierdzić, że..., utrzymywać, że...
to contest sth – podważyć coś
to contribute to sth – przyczyniać się do czegoś
to control – kontrolować coś, sterować czymś, regulować coś
to convict sb of sth – skazać kogoś za coś
to corrupt sth – zepsuć coś; uszkodzić
to countersign sth – kontrasygnować coś
to cry foul – głośno protestować
to cut sth out – wyeliminować coś
to damage sth – zaszkodzić czemuś, przynieść szkodę
to declare sth – zadeklarować coś, ująć w zeznaniu (podatkowym)
to defend sb's interests – bronić czyichś interesów
to deny sb sth – nie dać komuś czegoś, odmówić komuś czegoś
to deport sb – deportować kogoś

to deprive sb of sth – pozbawić kogoś czegoś
to detract from sth – szkodzić czemuś
to do one's best to do sth – dołożyć wszelkich starań, by coś zrobić
to do one's homework – odrobić pracę domową, dobrze przygotować się do czegoś (o kimś)
to do sth out of X – zrobić coś z X (np. gniewu, zemsty)
to dodge sth – ominąć coś, uchylić się przed czymś
to domicile somewhere – mieć gdzieś swoje miejsce zamieszkania, siedzibę
to dominate sth – zdominować coś
to draw sth up – sporządzić coś (dokument, mapę)
to enforce sth – wyegzekwować coś, wymusić coś, zapewnić coś
to enumerate sth – wyliczyć coś
to evade taxes – uchylać się od płacenia podatków
to evaluate sth – ocenić coś
to exacerbate sth – pogorszyć coś
to examine sth – (z) badać coś
to fill sth in – wypełnić coś (dokument, formularz)
to find sb guilty of sth – uznać kogoś za winnego czegoś
to forfeit sth – utracić prawo do czegoś/ coś
to freeze sb's assets – zamrozić czyjeś aktywa
to fulfil sth – spełnić coś, wypełnić (UK)
to get sb off the hook – sprawić, że ktoś uniknie odpowiedzialności/kary za coś, sprawić, że komuś coś ujdzie na sucho
to govern sth – rządzić czymś
to hold sb accountable for sth – uznać kogoś odpowiedzialnego za coś
to implement sth – zastosować coś, wdrożyć
to interview sb – przeprowadzić z kimś wywiad
to investigate sth – zbadać coś, prześledzić
to keep one's part of the bargain – dotrzymać swojej części zobowiązania
to launch an investigation into sth – wszcząć śledztwo w jakiejś sprawie
to launder one's dirty money – prać swoje brudne pieniądze
to leak sth – ujawnić coś, stać się sprawcą przecieku (informacji)
to litigate – procesować (się)
to name and shame – publicznie napiętnować (kogoś, np. z nazwiska)
to necessitate sth – wymagać czegoś
to neglect sth – zaniedbać coś

to outline sth – wyznaczyć coś, określić
to oversee sth – nadzorować coś, pilnować czegoś
to park cash – zatrzymać/ zamrozić gotówkę (np. w postaci inwestycji)
to participate – uczestniczyć
to participate in sth – brać w czymś udział
to pass hands – zmienić właściciela, przejść z rąk do rąk
to pass sth – przegłosować coś, uchwalić
to pass sth from sb to sb – przekazać coś od kogoś komuś
to pass sth over to sb – przekazać coś komuś
to pay heed to sth – zważać na coś, brać coś pod rozwagę
to petition sb – wnieść do kogoś skargę, złożyć na czyjeś ręce wniosek
to plagiarise – skopiować coś, popełnić plagiat
to prevent sb from doing sth – uniemożliwić komuś zrobienie czegoś
to proceed – kontynuować, iść dalej
to proclaim – ogłosić
to proscribe sth – zakazać czegoś (prawnie)
to protect against sth – chronić przed czymś
to prove ineffective – okazać się nieskutecznym
to provide sth to sb – dostarczać coś komuś
to punish sth – pokarać kogoś
to purloin sth – ukraść coś, skraść
to pursue sb – ścigać kogoś, prześladować
to ratify sth – ratyfikować coś
to redress sth – naprawić coś, zadośćuczynić czemuś
to reject sth – odrzucić coś
to repeal sth – uchylić coś, znieść (np. ustawę)
to resign – ustąpić ze stanowiska
to restrict sth – ograniczyć coś
to safeguard sth – zabezpieczyć coś, zapewnić
to settle disputes – rozstrzygać spory
to sign off on sth – podpisać coś, zaakceptować coś
to signify sth – oznaczać coś, sygnalizować
to strike sb off – pozbawić kogoś prawa do wykonywania zawodu
to sue sb – pozwać kogoś (do sądu)

to trigger sth – wywołać coś
to violate sth – pogwałcić coś, naruszyć
to warn – ostrzegać
to write sth into sth – dopisać coś (do kontraktu)
tone at the middle (also: tone from the middle) – przykład ze środka (zwykle: przykład dawany przez menadżerów niskiego i średniego szczebla, a także osoby odpowiedzialne za szeroko rozumiany obszar zarządzania ryzykiem)
tone at the top (also: tone from the top) – przykład z góry, ton nadawany z góry
top management – najwyższe kierownictwo
top-level commitment – zaangażowanie najwyższego kierownictwa
trade based money-laundering – pranie brudnych pieniędzy w oparciu o handel
trade secret – tajemnica handlowa
trademark – znak firmowy/towarowy
trading in influence – płatna protekcja
training programme – program szkoleniowy
transparency – przejrzystość, transparentność, jawność
treaty – pakt, traktat
treaty shopping – korzyści umowne, umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania
triage – segregacja/ selekcja wg ważności (np. zgłoszeń od sygnalistów)
trust – zaufanie; ufać
trustworthy – godny zaufania

U

ultimate beneficial owner (UBO) – beneficjent rzeczywisty
unbiased – nieuprzedzony, obiektywny
undue advantage – nienależna korzyść, nieuzasadniona korzyść
unequally – niejednakowo
unethical behavior – zachowania nieetyczne
unethically – nieetycznie
unfair business practice – nieuczciwa konkurencja, nieuczciwa praktyka rynkowa
unfair dismissal – bezprawne zwolnienie
unfairly – nieuczciwie, stronniczo
Unified Compliance Framework (UCF) – ujednoczone ramy zgodności (całościowa struktura ramowa dla zarządzania ryzykiem braku zgodności)
uniformly – jednakowo

United Nations Convention Against Corruption – Konwencja Narodów Zjednoczonych Przeciwko Korupcji

unity – jedność

universalism – uniwersalizm

unjust – niesprawiedliwy

unjust enrichment – bezprawne wzbogacenie się

unlawful – nieprawny, bezprawny

utilitarianism – utilitaryzm

V

vague – mętny, niejasny

values – wartości

vendor – sprzedawca, handlarz, producent, dostawca

victimless crime – przestępstwo bez ofiary

violation – pogwałcenie, naruszenie (prawa)

virtue ethics – etyka cnót

vital – niezbędny, mający podstawowe znaczenie (dla czegoś)

W

walkthrough tests (WT) – testy kroczące (badanie ścieżki postępowania prowadzącej do naruszenia)

warning signal – sygnał ostrzegawczy

Warsaw Stock Exchange (WSE) – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW)

way around sth – sposób na ominięcie czegoś

welcome packs – pakiety powitalne

whistleblower – sygnalista, osoba informująca o nieprawidłowości

whistleblower protection laws – prawo ochrony sygnalistów

whistleblowing – sygnalizowanie, sygnalizowanie nieprawidłowości, przekazywanie informacji o nieprawidłowości

whistleblowing committee – komitet ds. zgłoszonych nieprawidłowości

white paper – biała księga, dokument informacyjny

white-collar criminal – przestępca w białym kołnierzyku

windows dressing – dekoracja witryny (sklepowej), potoczenie „mydlenie oczu”

witness – świadek

work ethics – etyka pracy

workplace harassment (also: workplace bullying) – mobbing, mobbingowanie, mobbowanie

World Summit for Sustainable Development (WSSD) – Światowy Szczyt Zrównoważonego Rozwoju

World Trade Organization (WTO) – Światowa Organizacja Handlu

wrongdoing – nieprawidłowość, wykroczenie, niewłaściwe postępowanie

Z

zero tolerance policy – polityka braku tolerancji (bezwzględne egzekwowanie przyjętych zasad)